

EFFATA

Periodiek van de Effatagemeenschap Nijmegen

Hem zien, over Hem spreken

In dit nummer

Afgelopen maanden stonden mede in het teken van het synodaal proces. U leest welke thema's door medeparochianen zijn ingebracht op pagina 2

Recent is Titus Brandsma heilig verklaard.

Betty Smits – van Sonsbeek vertelt hoezeer deze man indruk maakte op haar moeder, op pagina 6, 7

Meimaand is Mariamaand. Een recensie over een veelgeprezen boek over Maria leest u op pagina 8, 9

In de Goede week was de kerk de ochtenduren geopend. Tot wat voor ervaringen dat kan leiden vertelt René Klaassen op pagina 12

Op Palmzondag trokken trotse kinderen met hun palmpaasstocken door de kerk. U leest erover en ziet de foto's op pagina 13

We zijn nu in de paastijd, de vijftig dagen tussen Pasen en Pinksteren. Voor Pasen bereiden we ons voor door bezinning in de veertigdagentijd. Voor Kerstmis door de adventsweken. Als we spreken over de paastijd dan wijst dat terug naar het feest van Pasen, waarin we de opstanding van Christus meenemen in ons dagelijkse leven. Maar de paastijd is ook de voorbereidingstijd op Pinksteren, het feest van de Geest die over de apostelen uitgestort werd, waardoor zij bij machten en krachten kwamen om de wereld in te trekken, het evangelie te verkondigen en christelijke gemeenschappen te vormen.

In de eerste weken van de paastijd hebben we op zondag vooral verschijningsverhalen gehoord. Jezus laat zien aan de leerlingen dat hij leeft. Maar de leerlingen herkennen hem veelal niet direct. Daarna horen we in de evangeliieverhalen hoe verder te gaan en hoe te handelen. Ze worden daarbij gesteund door de Geest.

Het mooie van de paastijd is, dat het er eerst gaat om Hem, de verrezen Christus, God te zien. Dat is niet zo voor de hand liggend. Voor de leerlingen indertijd niet, en al helemaal niet voor ons. En toch, als we anders kijken naar de ons omringende wereld, hoeveel ellende ons ook direct treft, God laat zich wel zien... als je anders kijkt. Neem de vrouw die het teddybeertje van het buurmeisje onder het puin van het kapotgeschoten huis redt. Laat God zich niet zien in deze kleine, bijna zinloze handeling? Zo kunnen we God veel meer, veel vaker, op veel meer plaatsen aan het werk zien. Anders kijken, dan zie je Hem aan het werk. En als het Pinksteren wordt, dan worden we opgeroepen ook over Hem te spreken, anderen te vertellen over Gods aanwezigheid in onze wereld.

“God laat zich wel zien... als je anders kijkt.”

Ik wens u een inspirerende paastijd, maar bovenal een gezegende en vruchtbare pinkstertijd.

Hans Hamers o.p.

Van het pastorale team

Het synodaal proces in Effata afgesloten

In het kerstnummer van het Effatablad heeft Peter Nissen geschreven over het synodaal proces als een wereldwijde raadpleging die is ingezet door

paus Franciscus. In het vorig nummer van dit blad hebben we al geschreven over hoe we het synodaal proces in onze gemeenschap zouden vormgeven. In de maanden maart en april zijn we daar druk mee bezig geweest. We, het pastoraal team René Klaassen en Hans Hamers, hebben in alle werkgroepen, overleggen, vergaderingen etcetera die we bijwoonden, tijd ingeruimd (of laten inruimen) om te praten over een synodale kerk. Wat is dat een synodale kerk, zijn we dat al niet, of hoe kom je daartoe, en wat is ervoor nodig? Één ding staat als een paal boven water: deze thematiek is van belang voor de kerk als wereldwijde gemeenschap, én voor lokale gemeenschappen. De drie wezenskenmerken van de kerk zijn *communio* (gemeenschap), *participatio* (deelname door allen) en *missio* (zending), de verkondiging van het evangelie. Dat wereldwijd en lokaal, dus ook binnen onze eigen parochie, de geloofsgemeenschappen tot bloei komen. Daar gaat het om.

Dus hebben we de vraag gesteld in onze bijeenkomsten, om in onderstaand gebedje, op de puntjes één of meerdere woorden in te vullen: *'Oh, Heilige Geest, geef ons, opdat wij waarlijk samen in geloof dus met deelname en inbreng van alle mensen Uw kerk tot groei en bloei kunnen brengen voor alle mensen.'*

Op de puntjes mocht alles ingevuld worden, van een geestelijk verlangen (inspiratie werd veel genoemd) tot heel concreet. De meeste deelnemers vulden 'geestelijke' wensen in, maar doorvragend kon dat concreter gemaakt worden naar wat er nodig is om de kerk te veranderen. Zo zijn heel wat inspirerende discussies ontstaan, andere discussies dan men gewoon was met elkaar. Dat is op zichzelf al een mooie oogst van het synodaal proces.

Wat is er zoal naar voren gekomen? Wij geven het hieronder weer met steekwoorden of kernzinnen. Het is een weerslag van de gedachten die naar voren gebracht zijn. Geen geformuleerd beleid, dat zou misplaatst zijn.

- Geef ons inspiratie, kracht, moed, zachtmoedigheid, authenticiteit;
- Vrouwen en mannen (gehuwd en ongehuwd) voor alle functies in de kerk, dus ook als gewijde voorgangers. Ook voor LHBTI-ers;
- Voorgangers/pastores uit eigen gelederen naar voren laten komen, zodat het vele talent dat er is goed ingezet kan worden;
- Stimulering van sacramentele handelingen door gelovigen zelf, naar en met elkaar;
- Een klimaat van dialoog, dus luisteren, elkaar de ruimte geven, en ook onszelf ruimte geven om bijvoorbeeld de eigen identiteit (deels) te kunnen opgeven;
- Cultivering van een klimaat van eenheid in verscheidenheid, waarin diversiteit tot kracht kan worden;
- Aanpassen of schrappen van regels in de kerk die hinderen, met name rond ambten, functies etcetera;
- Meer transparantie door leiding in bestuur en pastoraat;
- De leiding van de kerk mag wat betreft maatschappelijke vraagstukken in het publieke domein meer zichtbaar en hoorbaar zijn;
- De kerk als veilige plaats, waar menswaardigheid ook echt geleefd wordt. Dus ook een open kerk, letterlijk en figuurlijk.

Uitgebreider, en meer met de woorden die in de discussies zijn gebruikt, hebben we dit gerapporteerd, zodat het opgenomen, dan wel verwerkt, kan worden in het document dat vanuit Nederland naar Rome gestuurd wordt. In najaar 2023 wordt in Rome een afsluitende synode gehouden, en wie weet komen daar veranderingen uit voort die ons als lokale kerk flink op weg helpen.

De belangrijkste winst, zo zijn de pastores het met elkaar eens, is dat veel mensen in de gemeenschap op een andere, inspirerende manier met elkaar in gesprek zijn geweest.

Hans Hamers en René Klaassen

Verslag van de bijeenkomst Effata gemeenschap op 1 mei

Dirk-Jan de Rooij, voorzitter van de locatie, opent de bijeenkomst en memoreert dat het fijn is om weer bij elkaar te kunnen komen na een periode van ruim twee jaar corona. Ongeveer vijfendertig parochianen zijn aanwezig.

Hierna richt Dirk-Jan het woord tot Fons Plasschaert, die recent afscheid heeft genomen als vicevoorzitter van het bestuur van Stefanus. Fons heeft zich bij de fusie zeer ingespannen voor een goede basis voor de nieuwe samenwerking, en gedurende de jaren daarna om pluriformiteit te waarborgen binnen de nieuwe parochiestructuur. Wij als Effata zijn hem erg dankbaar voor de samenwerking. In zijn dankwoord vertelt Fons dat hij zich gedurende negen jaar als procesbegeleider van de fusie heeft opgesteld.

Vervolgens vertelt Hans Hamers, onze pastor, een en ander over de ontwikkelingen binnen het pastoraat:

- Er zijn problemen bij de Goede Herder en Antonius Abt, naar aanleiding van het vertrek van hun pastor;
- Er zijn met regelmaat problemen binnen Effata met betrekking tot de planning van de eigen vieringen, maar tot nu toe zijn we er steeds uitgekomen;
- De activiteiten binnen Stip-Oost zijn na de coronaperiode weer volledig opgestart. Er wordt

nauw samengewerkt met het professionele wijkteam.

Vervolgens komt het synodaal proces ter sprake: in zijn algemeenheid, en in het bijzonder over de resultaten van dit proces binnen Effata. Het synodaal proces is door de paus ingesteld om over de toekomst van de RK-kerk te overleggen, en zal uitmonden in een bisschoppenconferentie in 2023. Als voorbereiding voor die conferentie worden alle gelovigen in de gelegenheid gesteld hun ideeën en dromen over de toekomst van de kerk in te brengen. Hans en René hebben daartoe in vele werkgroepen van Effata dit onderwerp ter sprake gebracht. Elders in dit blad leest u welke thema's sterk naar voren zijn gekomen.

Vervolgens brengt Hans het onderwerp gemeenschapsopbouw ter sprake, met name de conferentie over de 'Missionaire parochie' die in maart is gehouden, en waaraan meer dan duizend mensen hebben deelgenomen. Elders in dit parochieblad krijgt dit meer aandacht. Op 19 juni is een Effata bijeenkomst over dit onderwerp gepland.

Hierna brengt Dirk-Jan het onderwerp financiën ter sprake. Ronald Wilke heeft de functie van penningmeester jarenlang vervuld, en heeft tijdig het locatieteam geïnformeerd dat hij per eind 2021 hiermee zou stoppen. Tjeu Verstappen heeft zich bereid verklaard deze functie op zich te nemen. Hij wordt tot eind van dit jaar ingewerkt door Ronald. Tjeu stelt zichzelf voor, en vertelt over enige recente ervaringen als penningmeester binnen Effata en Stefanus.

Daarna volgt de rondvraag. Ger Gerrits maakt van de gelegenheid gebruik om de catechese activiteiten onder de aandacht te brengen, en vraagt daarbij of parochianen willen nadenken over welke thema's men graag deel ziet uitmaken van het catechese programma voor het komende seizoen. Graag opgave bij Ger (zie ook elders in dit nummer).

Dirk-Jan bedankt eenieder voor zijn/haar aanwezigheid, en sluit de bijeenkomst.

Ab Blom, secretaris locatiebestuur

Effata, een missionaire gemeenschap?

Zoals hierboven naar aanleiding van het synodaal proces is geschreven, het is een wezenskenmerk van ons geloof dit te delen, dus de goede boodschap van het evangelie te verkondigen. Afgelopen decennia is dit steeds lastiger geworden, omdat onze westerse samenleving sterk seculariseert. De kerk en geloof zijn steeds minder voor steeds minder mensen van belang. De zending van de kerk is problematisch geworden. En toch... we kunnen het niet laten om te werken en te spreken vanuit ons geloof. Hoe kunnen we dat vanuit een lokale gemeenschap weer opbouwen? Wat betekent dat dan?

Op 24 en 25 maart vond over deze vragen een conferentie plaats in Breda met als titel 'De missionaire parochie'. Hieraan hebben René Klaassen, Pieter-Theo Zuurbier, Jan van der Wal en ondergetekende deelgenomen namens Effata. Meer dan duizend deelnemers uit Nederland en Vlaanderen waren aanwezig, waaronder veel bisschoppen, en enkele honderden priesters. De conferentie, geopend door Mgr. Liesen, bisschop van Breda, was gebaseerd op het boek 'Als God renoveert' van Fr. James Mallon, een priester uit Canada.

Het leek ons als Kerngroep Gemeenschapsopbouw gepast om een bijeenkomst te organiseren om de Effata gemeenschap te informeren over wat wij daar beleefd, gehoord en geleerd hebben. Dit zal gedaan worden op **zondag 19 juni** na de viering. Ook de viering van die zondag, waarin Jan en Pieter-Theo de voorgangers zullen zijn, zal in het teken staan van het onderwerp van de conferentie.

In dit verband verwijs ik graag naar het voorwoord van onze bisschop in het recente jubileumnummer van het Effata parochieblad, waarin wordt gesteld dat 'een nieuwe missionaire aanpak noodzakelijk is'.

Staan wij als Effata daarvoor open? Wij gaan graag met elkaar het gesprek aan.

Ab Blom

Mijn droom voor de parochie...

Pakkende titel nietwaar? Zeker in tijden van post-corona, waarin alles opnieuw van start lijkt te gaan. Zeker ook na een ronde van interviews en gesprekken rond het synodaal proces en wat we allemaal van de nabije toekomst dromen en verwachten. Dan ook nog een stukje over mijn droom voor de parochie...

Laat me het uitleggen. We hebben een aantal kerngroepen in de parochie. Groepen die zich met een specifiek onderdeel van onze gemeenschap bezighouden: liturgie, catechese, pastoraat, individueel pastoraat en jawel gemeenschapsopbouw. Bovenstaande dromerij komt uit de laatste hoek. In deze groep is het idee geboren op zoek te gaan naar revitalisering van onze parochie, en hoe dat zou moeten en kunnen. Toen het allemaal begon was het nog 'ze'. 'Ze', de leden van die kerngroep, hebben allemaal hetzelfde boek gelezen: *Als God renoveert*, geschreven door een zeer bevlogen Father James Mallon uit Canada. Zijn visie en aanpak over wat ervoor nodig zou zijn om met God als vertrekpunt te renoveren, te vernieuwen.

Na het lezen kwamen de gesprekken op gang, en de ideeën van Mallon sloegen aan. Het leek de moeite waard er dieper op in te gaan. Toen deed zich de kans voor, ruim twee jaar geleden, om aan een conferentie mee te doen, met dezelfde titel en met dezelfde Father Mallon als *key-speaker*, zeg maar hoofdinspirator. Vier mensen zagen het zitten om erheen te gaan: een tweedaagse in Breda. Er werd een kostenplaatje gemaakt, het idee werd voorgelegd aan het locatie - bestuur en er kwam groen licht.

Toen kwam corona. De conferentie werd uitgesteld en nog eens uitgesteld, maar aan alle ellende komt een eind, dus was er in maart 2022 de conferentie. En toen zouden 'ze' gaan: Hans Hamers, Ab Blom, Jan van der Wal en Pieter-Theo Zuurbier. Past net mooi in één auto. Maar op de valreep veranderden 'ze' ineens in 'we'. Hans kon op het laatste moment niet mee, zijn ticket was betaald en het hotel was geboekt, dus mocht ik zijn plaats innemen. Zo gaat dat bij gesmeerd lopende teams.

We zijn geweest! We hebben de zusters dominicanessen ontmoet. We hebben de Stefanus-genoten van de Maria Geboorte ontmoet en zoveel meer. Omdat het op kosten van de zaak was, willen we er graag verslag van doen. Er waren in de enorme hal in Breda twee dagen lang zo'n 1000 katholieken bij elkaar, van zusters tot bisschoppen, van jong tot oud, van alle rangen en standen. Een groot podium als van een popconcert, met dito licht en dito geluid. Indrukwekkend en met een sterke inhoud. Het waren twee heel boeiende, leerzame vruchtbare en inspirerende dagen. Lezingen, vieringen met beide dagen een handvol bisschoppen, met geweldige muziek en een uiterst inspirerende Father James Mellon. Voor de afwisseling: prima maaltijden en in de middagen workshops om op onderdelen diepgaander geïnformeerd te worden. Een uiterst boeiend geheel.

En nu? Nu zijn we terug. We hebben de indrukken verwerkt en erover nagepraat. We willen onze ervaringen graag met de Effata - gemeenschap delen. Misschien gaan we met elkaar op ons eigen niveau en op onze eigen locatie een stukje van de gemeenschappelijke droom waarheid maken. Daartoe heeft Ab Blom een uitnodiging aan ons allen geschreven.

René Klaassen

Mijn moeder en Titus Brandsma

Overkomt het u ook wel eens? Er doet zich een gebeurtenis voor en u denkt: 'Dat hadden mijn ouders nog eens mee moeten maken.' Of: 'Wat zou mijn vader of moeder hiervan hebben gevonden?' Voor mij was de heiligverklaring van Titus Brandsma op 15 mei zo'n gebeurtenis. Regelmatig zeiden mijn broers, zus en ik in de afgelopen maanden tegen elkaar: 'Dat had onze moeder nog eens mee moeten maken. Wat zou ze dat mooi hebben gevonden'.

Veertien jaar geleden is mijn moeder gestorven. Titus Brandsma heeft een onuitwisbare stempel gedrukt op haar lange leven. Van jongs af aan werden wij, haar kinderen, deelgenoot gemaakt van haar bewondering voor en grote verering van Titus Brandsma. Deze bewondering begon bij haar toen ze als jonge vrouw vlak bij het Kronenburgerpark in Nijmegen woonde. Pater Titus Brandsma woonde tegenover dit park aan de Kronenburgersingel in een grote villa, met nog enkele andere paters. Ze kwam hem regelmatig tegen. Steeds raakte ze onder de indruk van deze kleine pater met zijn hoge schoenen, die haar altijd zo vriendelijk toeknikte.

Toen het nieuwe klooster van de paters karmelieten aan de Doddendaal gebouwd was, ging mijn moeder daar graag naar de kerk. Ze vond het fijn als pater Titus de mis deed en als hij preekte. Want ze werd geraakt door de woorden van deze

geleerde man, die tegelijk zo eenvoudig was en zoveel dienstbaarheid uitstraalde. Toen Titus Brandsma in januari 1942 gearresteerd werd door de Duitsers in zijn eigen klooster, op een paar honderd meter afstand van haar huis, was dat een grote schok voor haar. Een zo'n door en door goed mens! Ze kon niet begrijpen dat hij de martelgang naar Dachau moest maken en daar enkele maanden later zou sterven.

Op dat moment werd hij al een heilige voor haar, en hij zou haar haar verdere leven blijven vergezellen. Met haar verering voor Titus Brandsma zijn wij opgegroeid.

Na zijn dood verzamelde zij veel gebeden en prentjes van hem. Er was één prentje dat voor haar een kostbaar kleinood is geworden. Dat was het gedachtenisprentje van Titus Brandsma. Waar ze ook naartoe ging, dat prentje droeg ze altijd bij zich in haar tas. Ze bewaarde het zorgvuldig in een doorzichtig plastic hoesje. Dat prentje gaf haar vertrouwen, zelfs in de laatste moeilijke uren van haar leven.

Mijn moeder is helaas al op jonge leeftijd weduwe geworden. Op de wand van haar slaapkamer tegenover haar bed, hing een klein tegeltje met daarop een beeltenis van Titus Brandsma. Elke ochtend bij het wakker worden keek ze naar hem. Ze begroette hem. 'En,' zo zei ze, 'dan kon ik er weer tegen'. In tijden van zorgen of verdriet deed ze steevast een beroep op 'haar' Titus. Ze had een grenzeloos vertrouwen in hem.

Twee jaar voor haar dood maakte ze nog mee dat Titus Brandsma door de Nijmeegse bevolking uitgekozen werd tot de Grootste Nijmegenaar aller tijden. Het was voor haar niet meer dan vanzelfsprekend. Wat hadden we haar graag gegund dat zij zijn heiligverklaring nog mee had gemaakt. Nu voelen wij ons aan haar schatplichtig om haar te vertegenwoordigen bij de nationale dankdienst voor de heiligverklaring van Titus Brandsma op 22 mei in de Sint Jan in den Bosch. We zullen het doen met liefde en met een glimlach.

Vaak heb ik mijn moeder gevraagd, waarom zij Titus Brandsma zo vereerde en waarom zij zich zo met hem verbonden voelde. Zij kon dat heel

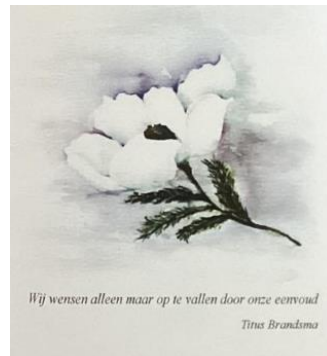
moeilijk onder woorden brengen. 'Het was gewoon een hele fijne man', zei ze steevast.

Ze werd kennelijk geraakt door zijn uitstraling.

Professor Lou De Jong beschrijft in zijn standaardwerk 'Het koninkrijk der Nederlanden' in oorlogstijd de uitstraling van Titus Brandsma als iets ontwapenend zuivers. Ik denk dat mijn moeder dat heeft waargenomen. Voor haar was hij, zonder dat ze die term ooit heeft gebruikt, een mystieke figuur. Hij was voor haar een heilige in zijn mens zijn, in zijn eenvoud. Die eenvoud heeft zij ontelbare keren genoemd en genoemd.

Eenvoud was een levensmotto van Titus Brandsma. In bijgaande tekst geeft hij aan dat mensen niet geroepen worden om grootse en opvallende dingen te doen. 'We wensen alleen maar op te vallen door eenvoud'. Dit levensmotto van Titus Brandsma had

ook het levensmotto van mijn moeder kunnen zijn. Ze was een heel bescheiden vrouw. Ze hield er niet van om op de voorgrond te staan. Ze was zelf een en al eenvoud. Misschien identificeerde zij zich daarom zo met Titus Brandsma.

De verering van mijn moeder voor Titus Brandsma heeft ons geïnspireerd toen wij afscheid van haar moesten nemen. Haar uitvaart kreeg als thema: 'Wij wensen alleen maar op te vallen door onze eenvoud'.

Betty Smits van Sonsbeek

Gewone dingen groots doen

*Wij zijn niet geroepen
om in het openbaar levend
groots, opvallende en druk besproken dingen te doen
Dat zou tegen de eenvoud zijn, zoals wij die bedoelen te
praktiseren.*

*Maar het is wel onze plicht,
de gewone dingen op grootse wijze te doen,
dat is met een zuivere intentie
en de inzet van heel de persoonlijkheid.*

*Wij verlangen niet vooraan te staan
en toegejuicht te worden vanwege prestaties,
waartegen de mensen van de wereld
plegen op te zien*

*Wij wensen alleen maar
op te vallen door onze eenvoud en oprechtheid.*

Uit: De gewone dingen op grootse wijze doen
Titus Brandsma

Boekbespreking

Arnold Huijgen, *Maria, icon van genade*. Utrecht: KokBoekencentrum, 2021, 382 pagina's, ISBN 978 90 435 3489 5, € 27,99.

In de meimaand is er, net als in de maand oktober, in de katholieke geloofsbeleving van oudsher bijzondere aandacht voor Maria. Daarom is het nu een goed moment om enkele woorden te wijden aan een verrassend boek over Maria, dat vorig jaar is verschenen, inmiddels al aan zijn vijfde druk toe is en bovendien in november 2021 is uitgeroepen tot het beste theologische boek van het jaar.

Verrassend is het boek om twee redenen. Om te beginnen leek er de laatste decennia onder theologen niet veel belangstelling meer te zijn voor Maria. De laatste golf van boeken over haar deed zich voor in de bloeitijd van de feministische theologie, en die bloeitijd ligt ook alweer enkele decennia achter ons. Het meest recente echt goede boek over Maria van een Nederlandse theoloog dat ik ken, is dat van de montfortaan Wiel Logister, hoogleraar in Tilburg, *Maria, een uitdaging*, en dat dateert ook al uit 1995. Maar het boek dat ik nu aan u wil voorstellen, is om nog een tweede reden verrassend: het is niet geschreven door een katholieke theoloog, maar door een theoloog uit de Christelijk Gereformeerde Kerken. Dat is het kerkgenootschap waarvan onlangs de synode, uitsluitend bestaande uit mannen, heeft besloten om nog steeds geen vrouwen tot te laten tot het ambt, ook niet dat van ouderling en diaken, en om ook niet toe te treden tot de Raad van Kerken in Nederland. Dat laatste was overigens wel sterk bepleit door de schrijver van het boek, Arnold Huijgen (*1978), hoogleraar aan de Theologische Universiteit van zijn kerk in Apeldoorn (jazekeer, Apeldoorn heeft ook een universiteit), en dat zegt iets over zijn oecumenische houding.

In de protestantse theologie heeft Maria nooit veel aandacht gekregen. Dat was grotendeels uit reactie tegen de overdreven aandacht die Maria naar het gevoel van de meeste protestanten in de katholieke geloofsbeleving had gekregen. In het gebouw van de theologie, zo was de gedachte, verdient Maria geen eigen afdeling, maar heeft zij hooguit een kamertje in de vleugel die aan Jezus Christus is gewijd. Anders gezegd: al het theologische spreken

over Maria moet uiteindelijk verwijzen naar haar Zoon, want om Hem gaat het. Dat ontkent ook Arnold Huijgen niet. Maar dan nog valt er best veel over Maria te zeggen. Dat doet hij in zijn boek, dat ontstaan is als coronaproject. Hij zoekt een wijze middenweg tussen de overdreven Mariaverering van het katholicisme en het verzwijgen van Maria in het protestantisme. En dat leidt tot een afgewogen boek waar ook katholieke lezers hun voordeel mee kunnen doen.

Arnold Huijgen maakt door een zorgvuldige lezing van de Bijbelse bronnen over Maria, vooral die in het evangelie volgens Lucas (in de andere drie evangeliën komt Maria beduidend minder voor), duidelijk dat zij mens is zoals wij en daarom evengoed verlossing nodig heeft. Zij bewerkt die verlossing niet, maar ontvangt die. Zij is 'vol van genade', zoals het Weesgegroet zegt, niet omdat zij genade kan uitdelen, maar omdat zij die heeft ontvangen. Beter ware het daarom, aldus Huijgen, om haar 'leeg voor genade' dan 'vol van genade' te noemen. Maria is dus verlost, geen medeverlosseres. Sommige behoudende katholieken zouden dat laatste graag als nieuw Mariadogma afgekondigd zien, maar zij vinden daarvoor in Rome geen gehoor, en dat is maar goed ook. Maria staat aan onze kant, de kant van de mensen, die hongeren naar genade. En daarom kunnen veel gelovigen zich ook zo goed in Maria herkennen en vinden zij steun bij haar: zij is bij uitstek een moeder van de gelovigen. Dat wordt door Arnold Huijgen in het vierde hoofdstuk van zijn boek mooi beschreven. Zij is, in zijn woorden, 'de ideale discipel' en 'een voorbeeld van geloof'. Daarmee is zij, zo zegt hij, nog eerder een 'zuster van alle gelovigen' dan hun moeder, en dat vind ik wel een geslaagd beeld.

Het boek van Arnold Huijgen getuigt van een wijze middenweg in het spreken over Maria. Hij wijst erop dat de in het Nederlands ingeburgerde eretitel 'Moeder Gods' eigenlijk geen heel erg goede weergave is van de oorspronkelijke Griekse titel 'Theotokos'. Die betekent zoveel als: zij die God in haar schoot gedragen en gebaard heeft. De titel 'Moeder Gods' zou associaties met voorchristelijke moedergodinnen kunnen oproepen. Ook plaatst Huijgen kritische vraagtekens bij de katholieke Mariadogma's van de laatste eeuwen, dat van de onbevleete ontvangenis (1854) en de tenhemelopneming (1950), die hij 'kerkelijke bedrijfsongevallen' noemt. Het zijn vraagtekens die ook de katholieke gelovige zich ter harte mag nemen. Is Maria door die dogma's niet te veel

losgezongen van de kerk, de gemeenschap van de gelovigen, waar zij toch in de nieuwtestamentische tijd de eerste vertegenwoordigster van was? Juist als 'gewone gelovige', als toonbeeld van geloofsvertrouwen in haar Zoon, kan zij voor ons bemoedigend en inspirerend werken, meer dan als hemelse koningin die op grote afstand van ons staat. Arnold Huijgen heeft Maria dichterbij gebracht, en dat is een grote verdienste van zijn boek. Hij weet, aansluitend bij en reagerend op gedachten uit de feministische theologie, Maria, de 'gezegende onder de vrouwen', ook te tekenen als voorbeeld van vrouwelijkheid voorbij de genderstereotypering van mannen en vrouwen. Zij is een voorbeeld voor beiden.

Met zijn boek levert Arnold Huijgen een belangrijke bijdrage aan het oecumenische gesprek tussen de rooms-katholieke kerk en de kerken van de Reformatie. Dat gesprek, zo zegt hij in het eerste hoofdstuk, is een van de motieven voor zijn boek, want 'in een seculier geworden wereld hebben christenen van diverse achtergronden elkaar harder nodig dan ooit.' Voor mij is duidelijk dat dit gesprek niet alleen over theologische argumenten moet gaan, maar ook over verschillen in beleving. Ook daar heeft Huijgen aandacht voor, al voegt hij er, sprekend over de indrukwekkende zegen van paus Franciscus over het lege Sint-Pietersplein midden in de coronapandemie, waarschuwend aan toe: 'Religieuze emotie is nog geen geloof en

symboliek is nog geen God.' In de retoriek van de Mariadevotie, bijvoorbeeld rond verschijningen en bedevaartplaatsen, wordt aan Maria soms een rol toegekend die volgens Huijgen alleen de Heilige Geest of Christus toekomt, en dat acht hij 'theologisch ontoelaatbaar'. Maar tegelijk ziet hij ook dat vormen van Mariadevotie ons ervan kunnen doordringen dat wij niet alles in onze macht hebben.

Ik vind het zelf fascinerend dat ook in een tijd van ontkerkelijking nog elke dag honderden mensen de Sint-Jan in 's-Hertogenbosch binnenlopen om een waxinelichtje bij de Zoete Moeder te ontsteken. Zij zullen daar meestal geen diepzinnige theologische verantwoording voor kunnen afleggen, en toch is het voor hen belangrijk en betekenisvol om dit te doen. Het gebaar zegt iets over hun verlangen naar 'iets heiligs', naar troost en bemoediging. Die vinden ze bij Maria, terwijl ze die volgens de protestantse traditie eigenlijk bij Jezus zouden moeten zoeken. Is het erg? Ik denk het niet, en zeker niet wanneer de bezoekers van de Sint-Jan net als Arnold Huijgen begrijpen dat zij eigenlijk door Maria heen moeten kijken naar God, die haar genadig was. Dan wordt zij een transparante doorkijk naar onze God, die niets dan Liefde is. Dan wordt zij inderdaad, zoals de ondertitel van het boek zegt, een 'icoon van genade'.

Peter Nissen

De Zoete Lieve Moeder verschijnt dit jaar voor het allereerst in haar nieuwe, blauwe mantel: de mantel van Hoop en Troost, die speciaal ontworpen is ter herinnering aan de Coronaperiode. Alleen deze meimaand zal Maria deze mantel dragen. Vanaf 2023 draagt zij de mantel in de Vastenperiode.

Aan Maria

*De kracht, die jou eens heeft bezield
om, bouwend op een visioen,
als vanzelfsprekend dat te doen,
wat onze toekomst open hield.*

*De kracht, die alle eeuwen door
de onderdrukten heeft bewogen
om, met een toekomstdroom voor ogen,
te blijven in 't gekozen spoor.*

*De kracht, die in miskening, pijn,
de moed geeft om toch door te vechten,
je door geen macht te laten knechten,
in kwetsbaarheid juist sterk te zijn.*

*De kracht geeft jou identiteit :
een vrouw ,een niemand, wordt getuige.
Je krijgt een stem, luid klinkt jouw juichen,
jouw lied over gerechtigheid.*

*Je spreekt niet voor jezelf alleen,
bezingt een kracht, die breekt de machten
in alle landen en geslachten ;
kijk over eigen grenzen heen.*

*Ook nu nog gaan er vrouwen staan,
net als in bijbelse verhalen.
Zo helpt de kracht, die zij uitstralen,
weer anderen om door te gaan.*

*Wij bidden tot diezelfde kracht :
geef naam al die vergeten vrouwen,
die ongezien een wereld bouwen,
waar liefde sterker is dan macht.*

J. Roelofs-van der Linden

*In het Clastrum van de Sagrada Familia:
een mooie timpaan van Maria en de rozenkrans, met links het
beeld van H. Dominicus en rechts het beeld van H. Ignatius.
Foto Pieter-Theo Zuurbier*

Column

Arjan Broers

Sprookjesboek

Vind je het niet gek om dit gesprek te voeren op Goede Vrijdag?', vraag ik aan de vrouw. We hebben intens zitten praten over het naderende afscheid van haar geliefde, die ernstig ziek is. 'Juist niet', zegt zij. 'Vandaag snap ik beter dat het niet alleen om mij gaat.'

Ik zit graag op Twitter. De ergste bagger en scheldpartijen weet ik meestal te vermijden, in mijn tijdlijn zitten veelal goed geïnformeerde, geestige en inspirerende mensen. Maar natuurlijk krijg ik ook af en toe andere berichten te zien. Soms is zelfs dat leerzaam. Bijvoorbeeld om te leren hoe mensen die tegen geloof zijn zich uitdrukken. Zo gebruiken mensen die erg tegen religie zijn nogal eens het woord *sprookjesboek*. Laatdunkend natuurlijk, zeggen ze dan: 'Jij gelooft nog in dat sprookjesboek'.

Nu klopt het dat er mensen zijn die de heilige boeken van hun geloof zien als letterlijk en historisch waar. Vaak is dat geen goed teken, het hangt vaak samen met fundamentalisme, seksisme, homofobie, uitsluiting en meer lelijkheid op grond van een fenomeen – religie – dat toch eigenlijk zou moeten gaan over liefde en opnieuw verbinden, *religare*.

Maar fundamentalistisch geloof heeft niets te maken met de metafoor van het sprookjesboek. Juist kinderen zijn heel goed in staat om te snappen dat er geen boze wolf is, geen Doornroosje, Klein Duimpje of zeven dwergen, maar dat de verhalen toch echt waar zijn, als je erin stapt. Kinderen kunnen zich in twee werelden tegelijk begeven.

Eeuwenlang deden ook volwassenen dat gemakkelijker. Het is pas sinds de Verlichting, een eeuw of drie geleden, dat mensen steeds massaler zijn gaan denken in wetenschappelijke en abstracte taal. In alle eeuwen en culturen voor die tijd leerden mensen iets over het leven via verhalen, rituelen, metaforen. Zo werd wijsheid overgedragen. Zo leerde je dat jouw ervaringen die zo persoonlijk aanvoelen, tegelijk universeel zijn.

Deze laatste zin staat al bol van de abstractie en beschouwing. Je hoeft die niet helemaal te snappen. Maar je hebt waarschijnlijk al intuïtief gesnapt dat de vrouw zich op Goede Vrijdag getroost voelde, juist omdat op die dag *alle* machteloze verlies en verdriet centraal staat, zelfs dat van God zelf. *Juist vandaag snap ik dat het niet alleen om mij gaat.*

Blijf dus alsjeblieft proberen van de verhalen, de rituelen, de stilte van onze traditie. Blijf lezen, luisteren, vertellen, zingen, buigen en zwijgen. En blijf opmerken wat het in jou en tussen ons doet.

'Tot vanavond!' zegt de vrouw als ik haar uit laat, bijna monter.

'Jij durft', zeg ik, 'kom je zelfs nu naar de viering van Goede Vrijdag?'

'Ja', zegt ze. 'Dan kan ik huilen zonder dat iemand ervan opkijkt.'

april 2022

Alleen... in de kerk

Een aanrader voor alle bezoekers van ons prachtige gebouw... wie u ook bent. Of u nu wekelijks of bijna wekelijks de vieringen bezoekt, of dat u een van de velen bent die ons steunt vanaf een afstandje en vrijwel nooit of misschien wel helemaal niet meer ons gebouw bezoekt, dit artikeltje wil alleen maar een aanrader zijn. We zijn een gemeenschap met zo'n 100 regelmatige bezoekers en zo'n 600 sympathisanten, lezers van dit parochieblad die we graag vaker zouden willen zien. Misschien schrijf ik deze tekst speciaal voor hen...

Mij is afgelopen paasweek het volgende overkomen. We hebben alweer wat langer geleden besloten om in de liturgisch sterke tijden, Kerstmis en Pasen, meer uren open te zijn dan anders. Gewoon om te kijken of dan mensen binnenlopen die iets anders zoeken dan de sfeer van de vieringen. Zo kon het gebeuren dat ik op de dinsdagmorgen van de afgelopen Goede Week vanaf tien uur alleen, maar dan ook helemaal alleen in ons kerkgebouw was. U herinnert zich vast nog de prachtige zonnige dagen van die week. Wie maar een beetje vrij kon nemen ging een dagje uit, winkelen of op een overvol terras plaatsnemen. Maar toch... op de maandag waren drie mensen zomaar de kerk binnengekomen. Een ervan bleef maar liefst anderhalf uur ronddwalen.

Er lag bij de eerste statie van de kruisweg van Ted Feelen een heel mooi boekje klaar, met de teksten van Edward Schillebeeckx en Bas van Iersel. Alweer lang geleden geschreven, maar daarom niet minder inspirerend. Bij het Maria altaar waren stoelen neergezet en kon je even mediteren bij de vijf afbeeldingen van de laatste uren van Jezus. De coronatijd heeft ons geleerd dat daar steeds meer kaarsjes worden aangestoken dan we gewend waren. In de dagkapel hing een nieuw wandkleed, gemaakt door Bettineke Van der Werf uit de Agnes kerk. In de dagkapel stonden alle iconen behorend bij de verhalen van de Goede Week van Willem Pelser. Hier en daar lag zomaar een kruisbeeld uit onze eigen verzameling. Uit de speakers van de kerk klonk prachtige barokmuziek.

Maar op de dinsdag was het stil in de kerk. Voor tienem had ik zoals alle dagen koffie gezet - je wil nu eenmaal gastvrij zijn - maar die was er helemaal alleen voor mij. Ik had voor een paar uur een CD met de Mattheus Passion van Bach mogen lenen om te draaien. Natuurlijk had ik die opgezet. En op die zonovergoten dag zat ik daar alleen, achter in de kerk, en er gebeurde niets. Ruim een uur lang heb ik ongestoord genoten van onze naar binnen gekeerde Romeinse basiliek. Het licht door de kleine ruitjes van de ambo en aan het eind van dat uur ook door de glas in lood ramen. Met midden in de timpaan boven het koor die zittende Jezus, zittend als bij het laatste avondmaal, met zijn armen wijd geopend in de stand van welkom... 'kom binnen, kom erbij, doe mee, volg mij' - ik kan me goed voorstellen dat we alleen al door dat beeld, parochianen voor ons gewonnen hebben. Met naast Hem de vier evangelisten, die ervoor gezorgd hebben dat zijn verhalen te boek zijn gesteld en dat ze langs die weg niet alleen mij, maar 2000 jaar lang miljoenen mensen bereikt hebben, die zich aangesproken wisten.

In zo'n uur dwalen je gedachten alle kanten op. Mijn hele geloofsleven kom ik al in dit gebouw, en de schoonheid ervan valt me op gewone zondagen maar nauwelijks op. In dit uur heb ik het beter gezien dan ooit tevoren. Al zoveel keren is het Kerstmis geworden, al zoveel keren is het Pasen geworden. Al zoveel keren kwam ik weer terug na tegenslagen en al zoveel keren was ik er op hoogtepunten van mijn eigen leven en op die van zoveel andere levens. Meer dan ooit tevoren realiseerde ik me, toen er even na elf toch iemand binnenliep en me uit mijn overpeinzingen haalde, wat een prachtige plek we eigenlijk hebben met elkaar. Dit was een ervaring die ik ieder van u ook gun.

Eerste kans: Open Monumentendag 2022... of een particuliere afspraak.

René Klaassen

Palmpasen

Het zal de meesten van ons niet ontgaan zijn. De vieringen van de Goede week en met name de viering van Palmzondag waren dit jaar als vanouds. We konden weer naar hartenlust zegenen en gezegend worden. Nu was het voor mij niet de eerste keer dat ik aan de viering van Palmzondag als voorganger mocht meewerken, maar wel weer de eerste keer na corona. Omdat we daar natuurlijk niet allemaal bij zijn geweest, is het wellicht leuk om er iets over te delen.

Een mooie zondag, veel mensen, en wat veel van ons niet meer verwacht zouden hebben: er waren maar liefst vijf kinderen met palmpaasstocken, die ze op vrijdagmiddag ervoor in de crea-kamer van de pastorie gemaakt hadden. Ze zijn er nog altijd, ouders en kinderen die het leuk vinden om de traditie voort te zetten: een kruis versierd met alle kleuren van de regenboog. Met alle symbolen eraan van de Goede Week en Pasen: twaalf ruwe pinda's die de leerlingen symboliseren. De dertig zilverlingen worden vertegenwoordigd door de dertig rozijnen. Zure snoepjes omdat elk mensenleven nu eenmaal zure ervaringen kent. Zoete snoepjes omdat elk mensenleven ook mooie herinneringen oplevert. En op de top natuurlijk de broodhaan. Brood als herinnering aan Witte Donderdag, dat verwijst naar de eucharistie, en een haan omdat Petrus voordat die haan kraait in de nacht van donderdag op vrijdag tot drie keer toe zegt dat hij Jezus niet kent. Als kroon op het werk en als signaal dat je er eindelijk van mag snoepen komt de palmtak er bovenop.

Het was Palmzondag, de vasten voorbij. Gelukkig hebben we de foto's nog.

We hadden niet alleen veel mensen in de kerk die graag nieuwe palmtakjes voor thuis wilden hebben, maar er waren er ook heel veel die takjes voor anderen meenamen. Dat was me al eerder opgevallen, maar nu ineens is het veel meer geworden. Er lagen honderdvijftig takjes klaar voor vijfenzeventig mensen in de kerk. Keurig geknipt door Marleen op het kerkhof Rustoord boven aan de Postweg - zij zijn onze hofleverancier op dit gebied (ook leuk om te weten toch?). Maar al ver voordat de koffie op was en de laatste parochiaan de kerk verlaten had, was de mand volkomen leeg. Er zijn dus kennelijk mensen die ofwel twee plekken in huis hebben waar ze de takjes ophangen, ofwel we bezorgen ze ook thuis bij mensen die niet naar de kerk komen. Dat maakt me een beetje nieuwsgierig.

Voor de paasnacht hebben we dit gemis weten op te vangen door takjes bij te laten knippen, en die zijn op Witte Donderdag alsnog gezegend. Nu liggen er heel zelig nog een paar in een mand achter in de kerk te wachten... Wachten ze tevergeefs, dan worden ze volgend jaar op Aswoensdag verbrand om dan weer voldoende as te hebben op Aswoensdag... want de wereld draait door en ook in 2023 is het weer Aswoensdag, vasten, Goede Week en Pasen. Zegt het voort.

René Klaassen

Pinksteractie van de Week Nederlandse Missionaris

28 mei tot en met 6 juni

Ook de Effata gemeenschap heeft missionarissen gekend: Ed Metz o.f.m. in Brazilië, Kees Keysper o.p. in Zuid-Afrika, Joop Vernooy (redemptorist) in Suriname. Zij hebben hun verhalen uit die missionarissentijd aan ons verteld. Een nieuwe generatie geeft aan dat dit missiewerk nog steeds nodig is èn effect heeft.

Missiewerker Inge Kuiphuis (1986) is ruim vijf jaar werkzaam in het dorp San Marcos in het westen van Guatemala (aan de grens met Mexico). Met steun van de St. Pancratius Parochie in Tubbergen en de Week Nederlandse Missionaris is zij uitgezonden en werkzaam bij boerenbeweging MTC.

Deze boerenbeweging bestaat twintig jaar en is ontstaan vanuit het sociaal pastoraat van de plaatselijke kerk. De crisis in de koffiesector leidde ertoe dat veel landarbeiders werden ontslagen zonder dat zij ook maar enige vergoeding kregen. De arbeidsomstandigheden in de koffieplantages zijn bovendien erg slecht. 'Het loon is ongeveer een derde van het minimumloon in Guatemala. De meeste koffieplukkers hebben geen ziektekostenverzekering. Als zij vanuit de hoogvlakte in vrachtwagens naar de koffieplantages vervoerd worden, gebeuren regelmatig dodelijke ongelukken', weet Inge. Zij zet zich in voor de rechten van de koffieplukkers en boeren.

Inge-in-gesprek-met-een-koffieplukker-

Zwaar werk

'De verhalen die mensen met mij delen maken een grote indruk op me. Het doet me beseffen hoe fijn mijn jeugd in Nederland was.

Koffie Guatemala

'Hier is het verhaal van Imelda Lopez. Zij werkte met haar man en hun kinderen jarenlang op een koffieplantage. Op een gegeven moment werd hun loon niet meer uitbetaald. Wat volgde was een juridische strijd die zeven jaar in beslag nam. Uiteindelijk kregen zij het loon uitbetaald. MTC ondersteunde Imelda niet alleen juridisch, maar hielp haar – en andere getroffen families – om te overleven. Inge: 'We stuurden levensmiddelen en zorgden voor een arts als iemand ziek was.'

MTC heeft Imelda ook geholpen door scholing. 'Vroeger kon ik alleen koken. Vroeger zeiden mannen dat wij vrouwen niets waard zijn. Ik ben dankzij MTC wakker geschud.' **Inmiddels is zij gemeenteraadslid.**

Guatemala lijkt ver weg van Nederland, maar door deze verhalen staan we met elkaar in verbinding. Denk daar bijvoorbeeld de volgende keer aan als u een kopje koffiedrinkt.

De collecte voor de WNM is op zondag 29 mei. U kunt ook een bijdrage storten op NL30RABO 017 12111 11. Hartelijk dank!

Namens de diaconiegroep,
Anton van der Meer

Actie voor Oekraïne in maart 2022

Op 3 maart ontvingen we een mail van de Oecumenische diaconale werkgroep Nijmegen, met een noodkreet om directe hulp voor tienduizenden mensen die waren gevlucht uit Oekraïne. Deze noodkreet kwam van de Nijmeegse organisatie 'Suryaproject EU', die al sinds 2009 allerlei hulpgoederen inzamelt voor een gebied op de grens tussen Oekraïne, Roemenië en Hongarije. Vanaf het begin van de oorlog ontving de organisatie dringende verzoeken om hulp. Zo was er al een opvang voor vluchtelingen ingericht in Hongarije met matrassen en beddengoed uit Nederland.

Pastores en kerngroep diaconie hoefden niet lang na te denken over deelname aan deze actie. Er werden snel een brief en een flyer gemaakt, er werden manden in de kerk klaargezet, en op de zondagen 13, 20 en 27 maart werden door onze parochianen veel levensmiddelen en hygiënische artikelen meegebracht. Leden van de kerngroep diaconie vulden de grote bananendozen, gekregen van de COOP, met gezwinde spoed, en brachten de hulpgoederen naar het inzamelpunt bij de Antonius van Padua. Nog dezelfde week gingen de ingezamelde hulpmiddelen op transport naar Hongarije. We willen alle parochianen die zo snel gereageerd hebben op deze noodkreet hartelijk danken voor de gulle gaven, en natuurlijk ook de mensen van de kerngroep diaconie voor hun hulp.

Het was fijn in al onze onmacht bij de gruwelijke oorlog in Oekraïne toch iets concreets te doen, en zo onze medemensen daar onze betrokkenheid te tonen bij alles wat zij moeten doormaken.

*Ger Gerrits,
namens de kerngroep diaconie*

Kort Allerlei

Communicant

Dit jaar zal de negenjarige Amélie Pieterse in onze parochie haar eerste heilige communie doen. Dat zal gebeuren op zondag 17 juli, mits... op die dag een priester beschikbaar is.

Wegen met Zegen

Op 15 mei vond in de Antonius van Paduakerk, in de pelgrimskapel, de officiële opening plaats van de Pelgrimsroute Wegen met Zegen. Wegen met

Zegen is niet zomaar een wandeling door het mooie Betuwse landschap, het is een pelgrimstocht. Tijdens het wandelen word je uitgenodigd om stil te staan bij wat belangrijk is in je leven, om je hoofd

en hart leeg te maken en vervolgens te vullen met wat waardevol voor je is.

Meer informatie: www.wegenmetzegen.nl

Voedselbank

Zeker nu de levensmiddelen alsmar duurder worden, krijgt de Voedselbank steeds meer vragen om hulp. U kunt elke zondag uw producten deponeren in de manden achter in de kerk. Ook de koffiepunten van D.E zijn erg welkom.

Volgende parochieblad

Het volgende parochieblad, dat eind juni verschijnt, is een zomereditie. Het betekent dat we volstaan met alleen noodzakelijk nieuws en praktische mededelingen. In september volgt weer een inhoudelijk nummer.

Vrijwilligersdag

Er is nog geen datum bekend van de vrijwilligersdag. Omdat op 19 juni al een parochiebijeenkomst staat gepland, wordt de vrijwilligersdag waarschijnlijk verschoven tot na de zomervakantie.

Effatussentijds

Dirigent

Sinds enige tijd wordt de Schola gedirigeerd door *Luc-Jan Laarhoven*. Hij stelt zich bij deze voor.

'Ik ben geboren in Nijmegen en opgegroeid met de koren in de Groenestraatskerk, waar ik ook een aantal jaar pianist/dirigent van het tienerkoor was. Ik ben scheikunde gaan studeren in Leiden, en kwam daar terecht als zanger in het studentenkoor en -orkest, en als pianist. Later was ik dirigent bij een jongerenkoor. Ook heb ik daar de opleiding tot kerkmusicus III (amateurniveau) gedaan.

Uiteindelijk heb ik twintig jaar in Leiden gewoond. Maar daarna ben ik in Nijmegen teruggekeerd, en werk hier nu aan de Radboud Universiteit als onderwijscoördinator voor de scheikunde-opleidingen.

Op dit moment sta ik als dirigent voor het gemengd koor van de Groenestraat, waar we vooral klassieke (kerk)muziek zingen, en speel ik af en toe orgel in de Ontmoetingskerk. Bij de Schola kan ik mijn passie voor de meer liturgische muziek delen met de zangers en de parochianen.'

Bloemsiergroep

In de veertigdagentijd mochten we voor het altaar elke week een nieuwe creatie zien, waarin onze

bloemsiergroep symbolisch de evangelietekst tot uitdrukking bracht. Daarnaast was de groep actief op Goede Vrijdag en in de voorbereiding van de Paasvieringen. Alle hulde daarom aan: *Lien Coerwinkel, An Jansen, Lindy de Jong, Marleen Verstappen en Agaath Ulrich*.

Na ruim 40 jaar is *Truus Jans* vorige maand gestopt als lid van de bloemsiergroep. Als Effata gemeenschap mogen wij haar dankbaar zijn voor haar jarenlange inzet. Truus heeft daarnaast een waar fotoarchief opgebouwd. Ze beschikt over een groot aantal fotoboeken van de mooiste bloemstukken die door de jaren heen door de bloemsiergroep gemaakt zijn.

Penningmeester

Effata heeft een nieuwe penningmeester. Bij deze stelt *Tjeu Verstappen* zich voor.

'Toen Ger Gerrits mij vroeg of ik het penningmeesterschap van de Effata-Dominicus Gemeenschap op me wilde nemen, heb ik enige bedenktijd gevraagd. Ik heb 'ja' gezegd onder voorwaarde van een inwerktijd van 3 maanden door de afgetreden penningmeester Ronald Wilke. Ik heb weliswaar geen boekhoudkundige opleiding gevolgd, maar heb vanuit bestuursfuncties wel altijd begrotingen en financiële jaarverslagen moeten lezen en goedkeuren. Ronald heeft mij zo goed ingewerkt dat ik 'ja' heb gezegd. Mijn 'ja' is ook gebaseerd op het gegeven dat geen enkele organisatie zonder een goed en accuraat financieel beheer kan functioneren. Daaraan wil ik graag mijn steentje bijdragen ter versterking en continuïteit van de geloofsgemeenschap Effata-Dominicus. Als gepensioneerd onderwijsadviseur heb ik daar ook de tijd voor. Voor degenen die mij nog niet kennen: ik hoop nader kennis te maken, zoals in de parochie-bijeenkomst op 1 mei, of op andere wijze.'

Aanvulling interview

Toen ik het interview dat Betty over mij schreef doorlas, besepte ik dat ik vergeten was te vertellen dat *René Klaassen* destijds in de Dukenburg op de basisschool een gewaardeerde onderwijzer van mijn zoon was. (mijn zoon, nu vader van twee basisschoolgaande dochters). Dus er was nog een lijntje naar de Dominicusparochie! *Elly Heuvel*

Duurzaamheid mei/juni 2022

Daar gaan we dan! Een stukje over duurzaamheid in het laatste inhoudelijke nummer voor de zomerperiode van 2022. Een periode waarin het weer mogelijk is erop uit te trekken. Vergeet bij uw uitjes het bezoek aan de Floriade niet. Daar kunt u een bezoek brengen aan de *Tiny Church*. Deze kleine duurzame kapel is geheel zelfvoorzienend en draait met de zon mee om zoveel mogelijk zonnewarmte op te vangen. In de tuin rond de *Tiny Church* groeien helende kruiden en planten, en beelden kunstenaars één van de twaalf vruchten van de Geest uit: vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing, medeleven, geloof, hoop en liefde.

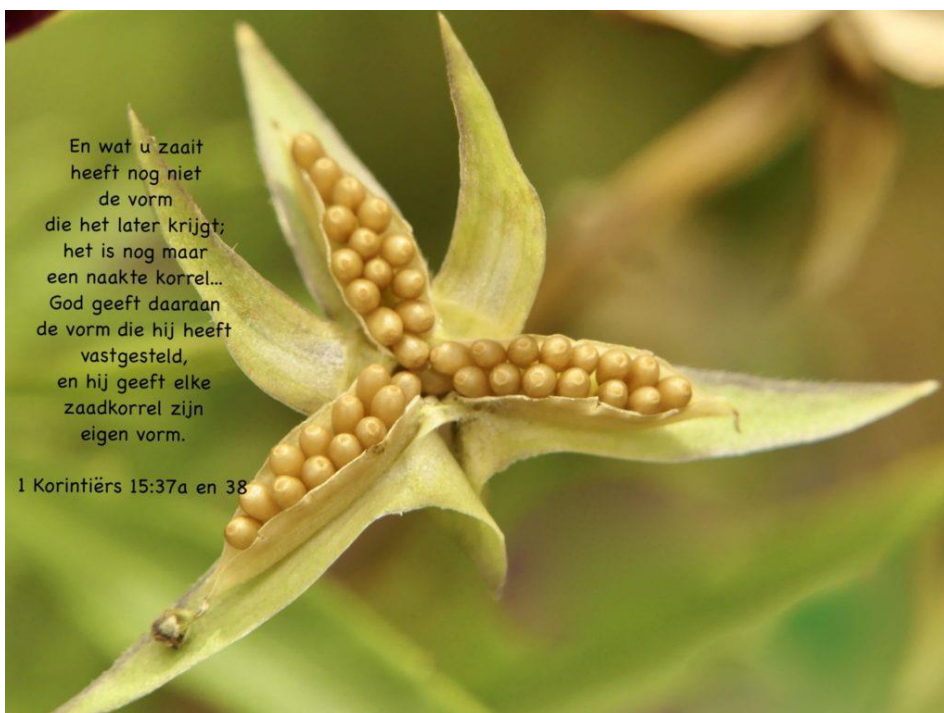
Er is ook een labyrint.

Nog een mooi uitstapje maken in eigen land? Bekijk dan eens de link [Samen op zoek naar een nieuw verhaal – Kerk en milieu](#). In Leeuwarden wandelt een mobiel bos (BOSK) deze zomer door de stad en zijn er in kerken gespreksavonden over de schepping. Centraal staat de vraag 'Wat leren we van bomen?'

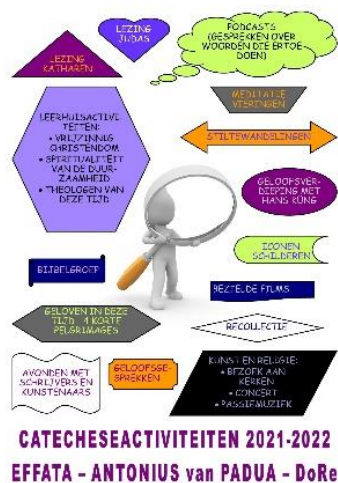
Op 5 juni is het wereldmilieudag: De wereldmilieudag is een initiatief van de Verenigde Naties om wereldwijd aandacht te vragen voor de zorg voor de aarde. Programma's van de Verenigde Naties (UNEP, United Nations Environmental Program) zijn daarop gericht. In Nederland stimuleren de hulporganisaties Kerk in Actie en Tear met het project Groene Kerken gelovige gemeenschappen om te vergroenen in de besteding van geld en het gebruik van energie. De website www.groenekerken.nl biedt een zogenaamde Toolkit en een Startpakket om aan de slag te gaan.

Op 14 juni kunt u deelnemen aan de Nationale Milieudag 2022, Grenzen aan de groei, 1972-2022-2072. Precies 50 jaar geleden verscheen het roemruchte rapport 'Grenzen aan de Groei' van de Club van Rome. Het alarmerende rapport vormde mondiaal het startsein om het milieubeleid hoger op de agenda te zetten; het liet het milieuprobleem doordringen tot het algemeen bewustzijn. Tijdens de Nationale Milieudag wordt er teruggekeken, wat is bereikt en wat niet? Vooral zal worden vooruitgekeken. Hoe kunnen we komen tot een samenleving die niet leidt tot een grotere kloof tussen arm en rijk, die niet ten koste gaat van natuur en milieu, maar die uitbundig tot bloei komt binnen de grenzen van de aarde? Voor het programma zie de website <https://www.vvm.info/nationalemilieudag>. Een mooie zomer toegewenst!

Joyce Nissen

Wat zijn uw ideeën over de catechese activiteiten 2022-2023?

Al heel wat jaartjes worden er diverse catechese activiteiten ondernomen in samenwerking met de DoRe gemeente en de locatie Antonius van Padua. Met deze activiteiten proberen we de spirituele ontwikkeling en verdieping binnen onze geloofsgemeenschap te ondersteunen. We kennen een lange geschiedenis van activiteiten, waarbij we stilstaan en naar antwoorden zoeken bij de diepere vragen van het leven: wie ben ik, waar kom ik vandaan, waar ga ik naartoe, wat is de zin van mijn bestaan? Vanuit de christelijke traditie proberen we met onze activiteiten daarbij handreikingen te bieden.

U kent de brochure *Catecheseactiviteiten 2021-2022*. Wanneer u deze nog wilt ontvangen, dan kan ik u deze geven. U vindt daarin vele activiteiten. Naast lezingen en leerhuisactiviteiten leest u ook dat we bezig zijn geweest met beeldende communicatie. Verder komen aan bod: iconen schilderen, bezielde film en bezichtiging van kunst in relatie tot religie. Ook was deelname mogelijk aan geloofsgespreksgroepen, meditatieve vieringen, en aan korte pelgrimages. Op de Padua-podcast

was u in de gelegenheid gesprekken te beluisteren over woorden die ertoe doen. Altijd gaat het erom zoekend en vragend op weg te gaan, door samen met anderen geloofservaringen uit te wisselen. Zo ontdek je dat jouw verhaal deel uitmaakt van een groter Verhaal.

De kerngroep catechese bepaalt met vertegenwoordigers van DoRe en AvP elk jaar opnieuw welke activiteiten aangeboden worden. Daarbij proberen zij wel hun oor te luisteren te leggen bij hun medegelovigen, maar de keuze ligt uiteindelijk bij hen. Wij willen nu proberen u nauwer te betrekken bij het programma, omdat het dan nog meer een programma van de geloofsgemeenschappen wordt. Vandaar de oproep aan ieder van u om *thema's op gebied van geloofsbeleving en geloofsverdieping aan te dragen*, waarbij wij dan passende catecheseactiviteiten bedenken. U kunt uw ideeën op schrift of mondeling aanbieden bij Ger Gerrits (gjm.gerrits@gmail.com) of Marcel Becker (Marcel.becker@ru.nl).

*Ger Gerrits,
namens de kerngroep catechese*

Activiteitenrooster

Datum en tijd	Activiteit	Locatie
Do 19 mei 14.00u	Iconenzegening	Dominicuskerk-ingang Groenewoudseweg
Wo 25 mei 10.30u-12.15u	Kunst en Religie: 'bezoek aan de Petrus Canisiuskerk'	Petrus Canisiuskerk Molenstraat 37 Nijmegen
Za 28 mei 10.00u-12.00u	Leerhuis, cursus Theologen in deze tijd	DoRe kerk
Wo 31 mei 14.00u-15.30u	Recollectie (Pinksteren)	Effata parochiecentrum- huiskamer
Do 2 juni 19.30u-21.30u	Leerhuis, avond met bijzondere gast. Wat vind jij? Anne-May Wachters- van der Grinten	DoRe kerk
Za 25 juni 10.00u-12.00u	Leerhuis, cursus Theologen in deze tijd	DoRe kerk

Effata Dominicuskerk

Prof. Molkenboerstraat 7
6524 RN Nijmegen
☎ 024-3 65 60 69
IBAN NL 29 ABNA 0436 6614 46
t.n.v. Effataparochie
✉ www.effataparochie.nl

Onderdeel van Stefanusparochie

Berg en Dalseweg 40
6521 JJ Nijmegen
info@stefanus.nl
✉ www.stefanusparochie.nl

Bereikbaarheid

Pastoraal team Effata

Pastor Hans Hamers Hhamers@Stefanus.nl
☎ 06 - 19573987
René Klaassen klaassenfr@gmail.com
☎ 024 - 3562968
☎ 06 - 10510849

Parochieadministratie / Secretariaat

Prof. Molkenboerstraat 7
6524 RN Nijmegen.
van dinsdag t/m donderdag
van 10.00 tot 12.30 uur
☎ 024-3656069
✉ post@effataparochie.nl

Voor spoedgevallen buiten deze uren

Rudie Luiken
☎ 06-21547952

Voor uitvaarten afspreken

☎ 06-48748727

Colofon

Redactie

Marcel Becker (eindredactie)
Hans Hamers
Elly Heuvel-Versteegen (opmaak)
Anton van der Meer
Betty Smits-van Sonsbeek

Kroniek Marcel Becker

Webmaster Ab Blom

E-mailadres

✉ redactie@effataparochie.nl

Verspreiding parochieblad

Ted Hoyng

Elly Voss ☎ 024-8480938

✉ eimvoss@hotmail.com

Goede en inspirerende Pinksterdagen
gewenst!

Kopij volgend nummer

- inleveren uiterlijk 8 juni
 - volgende aflevering 25 juli
- Oplage** circa 650 exemplaren

OPROEP

Wilt u informatie over verhuizing, geboorte, huwelijk en overlijden doorgeven aan het secretariaat van het parochiecentrum: post@effataparochie.nl
Hartelijk dank voor uw medewerking.

Iemand bij u in de buurt, in de straat:

ZIEK? EENZAAM? BEHOEFTE AAN EEN GESPREK?

Meld het bij het pastoraat of bij:

Lou Tielkes 024-3226676 a.h.tielkes@fo.nl
Willem Pelser 024-3772146 wpelser@telfort.nl

Rooster van vieringen

2022	THEMA en viering	Voorgangers	Muziek
zondag 15 mei 10.30 uur	5e zondag van Pasen Agapèviering - Diaconale zondag <i>Handelingen 14, 21-27</i> <i>Johannes 13, 31-33a. 34-35</i>	Pastor Hans Hamers o.p. n.n.b.	Thea Stadlander-Glasz Schola o.l.v. Françoise Klaassen
zondag 22 mei 10.30 uur	6e zondag van Pasen Agapèviering - Diaconale zondag <i>Handelingen 15, 1-2. 22-29</i> <i>Johannes 14, 23-29</i>	René Klaassen Pieter-Theo Zuurbier	Marcel Becker Samenzang o.l.v. Annemiek van Nostrum
donderdag 26 mei 10.30 uur	Hemelvaart van de Heer Agapèviering <i>Handelingen 1, 1-11</i> <i>Lucas 24, 46-53</i>	Peter Nissen Annemie Herinx o.p.	Thea Stadlander-Glasz Schola o.l.v. Luc Jan Laarhoven
zondag 29 mei 10.30 uur	7e zondag van Pasen Agapèviering - Diaconale zondag <i>Handelingen 7, 55-60</i> <i>Johannes 17, 20-26</i>	Wim Rigtters Dineke Wilke	Joseph Steenbrink Samenzang o.l.v. Françoise Klaassen
zondag 5 juni 10.30 uur	Pinksteren Eucharistieviering - Diaconale zondag <i>Handelingen 2, 1-11</i> <i>Johannes 14, 15-16, 23b-26</i>	Pastoor Eduard Kimman s.j. Pastor Hans Hamers o.p.	Thea Stadlander-Glasz Schola o.l.v. Françoise Klaassen
zondag 12 juni 10.30 uur	Feest van de H. Drieëenheid Agapèviering - Diaconale zondag <i>Spreuken 8, 22-31</i> <i>Johannes 16, 12-15</i>	René Klaassen Agaath Ulrich	n.n.b. Samenzang o.l.v. Françoise Klaassen
zondag 19 juni 10.30 uur	Feest van het Heilig Sacrament Agapèviering - Diaconale zondag <i>Genesis 14, 18-20</i> <i>Lucas 9, 11b-17</i>	Jan van de Wal Pieter-Theo Zuurbier	Thea Stadlander-Glasz Schola o.l.v. Luc Jan Laarhoven
zondag 26 juni 10.30 uur	13e zondag door het jaar Agapèviering - Diaconale zondag <i>1Koningen 19, 16b. 19-21</i> <i>Lucas 9, 51-62</i>	Ineke van Cuijk o.p. Betty Smits van Sonsbeek	n.n.b. Samenzang o.l.v. Annemiek van Nostrum
zondag 3 juli 10.30 uur	14e zondag door het jaar Agapèviering - Diaconale zondag <i>Jesaja 66, 10-14c</i> <i>Lucas 10, 1-12. 17-20 of 10, 1-9</i>	Sanneke Brouwers Koos Wilke	Thea Stadlander-Glasz Schola o.l.v. Luc Jan Laarhoven
zondag 10 juli 10.30 uur	15e zondag door het jaar Agapèviering - Diaconale zondag <i>Deuteronomium 30, 10-14</i> <i>Lucas 10, 25-37</i>	Wim Rigtters Betty Smits van Sonsbeek	n.n.b. Samenzang o.l.v. Françoise Klaassen

Deze uitgave is financieel mede mogelijk gemaakt door:

De Vinotheek www.vinotheek.nl
Spete ICT Diensten www.spete.nl
Gommers Nijmegen BV www.gommers.nl
Janssen Repro www.janssenrepro.nl

Klopper & Kramer Uitvaartcentrum Oud-Mariënboom www.KK.nl
Bloemisterij Het Molentje www.bloemisterijhetmolentje.nl
Kookstudio en Catering 'Uit-Koken' www.uit-koken.nl
Hoveniersbedrijf Han Janssen v.o.f. www.hanjanssen.nl
Banketbakkerij-Chocolaterie Looijenga <https://lekkervanlooijenga.nl>